

Pensioenen in een notendop

Naast de vele praktische informatie die wij in Basis brengen voor onderwijspersoneelsleden tijdens de loopbaan, verschijnen er ook regelmatig artikels over regelgeving in verband met pensioenen. In dit middenkatern geven we de regelgeving van rustpensioenen en de aanvraag ervan, overlevingspensioenen en cumulatie weer in een schema. Het is een olijsting van wat over rust- of overlevingspensioen belangrijk is en op welke manier het COV-dienstbetoon u ondersteunt in deze materie.

Rustpensioenen (RP)

Drie soorten

Rustpensioen vanaf 60 jaar	Pensioen wegens definitieve lichamelijke ongeschiktheid	Het uitgesteld pensioen
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vastbenoemd. ■ Vanaf 1ste van de maand volgend op 60ste verjaardag. ■ Minimum vijf jaar dienst (diplomabonificatie NIET inbegrepen). ■ Na 31-12-1976 nog voor het pensioen aanneembare diensten tellen. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vastbenoemd. ■ Definitief lichamenlijk ongeschikt bevonden door Medex. <p>Hoofdambt > geen voorwaarde betreffende leeftijd of het aantal dienstjaren.</p> <p>Bijambt > ten minste tien dienstjaren bewijzen (op deze regel zijn uitzonderingen, bijvoorbeeld in geval van arbeidsongeval).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uit dienst getreden na 31-12-1976. ■ Anneembare diensten als vastbenoemde na 31-12-1976. ■ Ten minste vijf pensioenaanspraakverlenende dienstjaren tellen (diplomabonificatie NIET inbegrepen).

Het pensioenbedrag

De basisberekening

De referentewedde	X	Anneembare diensten	X	Tantième
Gemiddeld bedrag (voltijds van het barema van de vaste benoeming) van de laatste vijf jaren (inclusief 'niet-verworven salarisschalen)		<ul style="list-style-type: none"> ■ Gepresteerde diensten als tijdelijke in de mate waarin ze worden gevolgd door vaste benoeming. ■ Burgerlijke diensten bij federale overheid, gemeenschappen, gewesten, provincies, gemeenten en OCMW's, verenigingen van gemeenten en sommige instellingen van openbaar nut. ■ Gerechtelijke diensten. ■ Militaire dienstplicht, diensten bij de burgerlijke bescherming of als gewetensbezwaarde. ■ Perioden van afwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> • bezoldigde perioden van afwezigheid gelijkgesteld met dienstactiviteit (ziekteverlof, bevallingsverlof, ...), • perioden van disponibilliteit met een wachtgeld (TBS ziekte, ...) • niet-bezoldigde perioden van afwezigheid gelijkgesteld met dienstactiviteit (VVPSFR, ...), • perioden van gehele of gedeeltelijke loopbaanonderbreking (hetzij gratis aanneembaar, hetzij aanneembaar mits validering), • voltijdse en deeltijdse TBSPA-56+/-58+. ■ Diplomabonificatie. 		<p>Elk aanneembaar dienstjaar telt voor een bepaald aandeel in het gemiddelde salaris (tantième 1/55 voor onderwijsdiensten).</p> <p>Militaire diensten en diensten bij andere openbare instellingen (1/60).</p>

Het leeftijdscomplement

Personeelsleden die hun loopbaan verlengen tot na de leeftijd van 60 jaar, verkrijgen een leeftijdscomplement (een percentage van het jaarlijks pensioenbedrag) voor iedere maand effectief gepresteerde dienst na 60 jaar (vanaf 01-01-2001). Voor een personeelslid dat in dienst blijft tot de leeftijd van 65 jaar, kan de totale verhoging oplopen tot 9 %. Het leeftijdscomplement voor werkelijk gepresteerde diensten na 31-12-2005 mag het relatief plafond (= 75 % van de wedde die als grondslag dient voor de berekening van het pensioen) overschrijden tot maximaal 9/10 van de wedde die als grondslag dient voor de berekening van het pensioen.

Afhoudingen op het pensioen

Op het geïndexeerd brutomaandpensioen wordt de begrafenisvergoeding (0,5 %), de ziekteverzekering (3,55 %), de bedrijfsvoorheffing en de solidariteitsbijdrage (maximum 2 %) afgehouden.

Vakantiegeld

Onder bepaalde voorwaarden (60 jaar op 1 mei van het lopende jaar, maximum brutomaandbedrag 2.005,96 euro (2010)) ontvangen sommige gepensioneerden vakantiegeld. Dat wordt jaarlijks in de loop van de maand mei toegekend.

De aanvraagprocedure

Het rustpensioen en het pensioen wegens ziekte worden **niet automatisch** toegekend, zelfs niet als iemand ambtshalve op rust gesteld wordt. Het pensioen moet **steeds worden aangevraagd!**

AgODi

- Maximaal 12 maanden op voorhand via het schoolbestuur (6 tot 9 maanden op voorhand is een redelijke termijn)
 - document 'PERS 15',
 - formulier 'Pensioenaanvraag'.
 - Pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid:
 - Medex verwittigen dat er geen beroep wordt aangetekend,
 - zo vlug mogelijk PERS 15 + formulier 'Pensioenaanvraag' en afschrift van brief Medex bijvoegen.
- AgODi maakt het dossier over aan Pensioendienst voor de overheidssector (PDOS).

PDOS

- Deelt mee: het pensioenbrevetnummer, het dossiernummer en de dossierbeheerder.
- Verzoekt om bijkomende inlichtingen via vragenlijsten (zo spoedig mogelijk opsturen).
 - Inkomsten en Tewerkstelling.
 - Gezinstoestand.
 - Betalingswijze.
- PDOS bepaalt pensioenbedrag (indien mogelijk onmiddellijk definitief bedrag, anders eerst voorschot op pensioen).
- Cumulatieverklaring
 - Geen andere inkomsten > opdracht aan CDVU om het pensioenbedrag uit te betalen.
 - Andere inkomsten > onderzoek naar de weerslag van die inkomsten op het pensioen, > opdracht aan CDVU om het pensioenbedrag uit te betalen.
- Betalingsbericht
 - Niet-geïndexeerd jaarbedrag en het brutomaandbedrag.
 - Datum van de eerste uitbetaling.
 - Brevetnummer waaronder het pensioen wordt uitbetaald.
 - Aantal maanden dienst die voor de berekening in aanmerking werden genomen.

Gezondheidszorgen

Het ziekenfonds dient voor het attest voor het verstrekken van gezondheidszorgen zelf contact op te nemen met het RIZIV.

Kinderbijslag

De gepensioneerde ontvangt het kindergeld van de RKW, dienst Speciale Rechten, Trierstraat 70, 1040 Brussel, tel.: 02-237 21 11 (voormiddag).

Uitbetalingswijze

- De voorlaatste werkdag van iedere maand per circulaire cheque of via overschrijving (behalve december > eerste werkdag van januari van het volgend jaar).
- Verblijf in het buitenland (definitief of langdurig (ongeveer 1 jaar) > tweemaal per jaar (eerste veertien dagen van januari en juli spon-taan een levensbewijs op te sturen naar de CDVU).

COV -dienstbetoon voor leden die binnenkort met pensioen gaan

Controle of het lid pensioengerechtigd is en berekening van het vermoedelijk pensioenbedrag (niet vroeger dan anderhalf jaar voor de vermoedelijke pensioeringsdatum).

De pensioenaanvraag opvolgen: deel de datum van de pensioenaanvraag aan AgODi mee en bezorg een afschrift van de PERS 15.

Overlevingspensioen (OP)

Het pensioenbedrag

60 % X gemiddelde bezoldiging van de laatste vijf jaar x T/N **Max. overlevingspensioen = 50 % X max. salarisschaal X T/N**
T = aanneembare diensten in maanden
N = maanden tussen de eerste van de maand volgend op de 20ste verjaardag en de laatste dag van de maand van overlijden
N ≤ 480 en T/N ≤ 1
Uitzondering: rechthebbende jonger dan 45 jaar zonder kinderlast > 8.044 euro per jaar tegen 100 %.

De rechthebbenden

De langstlevende echtgenoot (LLE)

Het huwelijk heeft **ten minste één jaar** geduurd.

- Personeelslid overleden in actieve dienst.
- Overleden nadat hij/zij een rustpensioen had verkregen of na eerder definitief uit dienst te zijn getreden.
- Tussen 31-12-1976 en 01-06-1984: 15 aanneembare dienstjaren.
- Na 31-05-1984: 5 aanneembare dienstjaren.

Het **huwelijk dient niet één jaar te hebben geduurd** op voorwaarde dat:

- er op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste was waarvoor een van beide echtgenoten kinderbijslag ontving,
- er een kind geboren wordt binnen 300 dagen na overlijden,
- het overlijden het gevolg is van een na de datum van het huwelijk voorgekomen ongeval of een beroepsziekte opgedaan tijdens of naar aanleiding van het ambt.

Wezen

De hele wees heeft recht op OP tot 18 jaar of zo lang recht op kindergeld blijft.

Eén wees = 60 % van het OP.

Twee wezen = 80 % van het OP.

Drie wezen of meer = volledig OP.

Uit de echt gescheiden echtgenoot (EE)

- Recht OP indien de EE geen nieuw huwelijk heeft aangegaan vóór het overlijden en als de aanvraag binnen de twaalf maanden volgend op het overlijden wordt gedaan.
- Indien aanvraag niet binnen de twaalf maanden wordt ingediend, gaat het OP integraal naar de LLE.
- Als er geen LLE is, kan de EE ook nadat de termijn van twaalf maanden is verstreken, nog aanspraak maken op OP vanaf de eerste van de maand volgend op de maand waarin de aanvraag gebeurde.

OP aan EE = OP LLE x T/N (T= aanneembare diensten tijdens huwelijk en N = totaal van de aanneembare diensten).

OP aan LLE en aan EE: deel LLE = totaal OP – deel EE (≥ 50 % totaal OP).

Bij nieuw huwelijk, nadat men OP genoot, vervalt dat recht vanaf de eerste van de maand volgend op het huwelijk.

Indien door meer huwelijken recht ontstaat op meerdere wordt slechts het hoogste OP toegekend.

Uitbetaling

Vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand van overlijden en afhankelijk van de aard en grootte van de eigen inkomsten van de rechthebbende (zie *Cumulatie*).

Indien een eigen RP

Geen afstand eigen RP, maar het OP ten belope van 55 % van het maximum van de weddenschaal verbonden aan de laatste graad van de overledene.

De som RP en OP mag niet groter zijn dan 55 % van de maximum weddenschaal van de laatste graad van de overledene.

RP < 55 %-grens > OP wordt bijbetaald tot 55 %-grens.

RP ≥ 55 %-grens > OP wordt volledig geschorst.

De verminderingen door cumulatierregel worden steeds toegepast op OP.

Het OP kan niet gecumuleerd worden met een vervangingsinkomen. De titularis kan wel afstand doen van het vervangingsinkomen.

Cumulatie RP of OP met inkomsten uit beroepsactiviteit in 2010

Algemene regel

Een titularis van een RP of OP mag onder bepaalde voorwaarden dat pensioen cumuleren met inkomsten uit een beroepsactiviteit. De grensbedragen worden vastgelegd, rekening houdend met de aard van het pensioen (RP of OP), de aard van de beroepsinkomsten (werknemer of zelfstandige), de gezinstoestand (met of zonder kinderlast) en de leeftijd (+ of -65 jaar).

- Als de inkomsten uit beroepsactiviteit van de titularis van het RP of OP onder de toegelaten grensbedragen blijven, blijft voor het volledige kalenderjaar het recht op het pensioen behouden.
- Als het grensbedrag met minder dan 0,5 % wordt overschreden, wordt geen sanctie toegepast.
- Als het grensbedrag met minder dan 15 % wordt overschreden, wordt het pensioen voor het volledige kalenderjaar verminderd a rato van het percentage waarmee het grensbedrag werd overschreden.
- Als het grensbedrag met 15 % of meer wordt overschreden, wordt het pensioen voor het volledige kalenderjaar geschorst.

Schematisch overzicht van de grensbedragen voor 2010

Rustpensioen of combinatie rust- en overlevingspensioen						
			Tot	Van	Tot	Vanaf
-65 jaar	Werknemer (bruto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 7.421,57	€ 7.421,58	€ 8.534,79	€ 8.435,80
		Met kinderlast	€ 11.132,37	€ 11.132,28	€ 12.802,20	€ 12.802,21
	Zelfstandige (netto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 5.937,26	€ 5.937,27	€ 6.827,83	€ 6.827,84
		Met kinderlast	€ 8.905,89	€ 8.905,90	€ 10.241,76	€ 10.241,77
+65 jaar	Werknemer (bruto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 21.436,50	€ 21.436,51	€ 24.651,96	€ 24.651,97
		Met kinderlast	€ 26.075,00	€ 26.075,01	€ 29.986,24	€ 29.986,25
	Zelfstandige (netto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 17.149,19	€ 17.149,20	€ 19.721,55	€ 19.721,56
		Met kinderlast	€ 20.859,97	€ 20.859,98	€ 23.988,95	€ 23.988,96
Overlevingspensioen						
-65 jaar	Werknemer (bruto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 17.280,00	€ 17.280,01	€ 19.871,99	€ 19.872,00
		Met kinderlast	€ 21.600,00	€ 21.600,01	€ 24.839,99	€ 24.840,00
	Zelfstandige (netto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 13.824,00	€ 13.824,01	€ 15.879,59	€ 15.879,60
		Met kinderlast	€ 17.280,00	€ 17.280,01	€ 19.871,99	€ 19.872,00
+65 jaar	Werknemer (bruto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 21.436,50	€ 21.436,51	€ 24.651,96	€ 24.651,97
		Met kinderlast	€ 26.075,00	€ 26.075,01	€ 29.986,24	€ 29.986,25
	Zelfstandige (netto-inkomen)	Zonder kinderlast	€ 17.149,19	€ 17.149,20	€ 19.721,55	€ 19.721,56
		Met kinderlast	€ 20.859,97	€ 20.859,98	€ 23.988,95	€ 23.988,96
Gevolgen voor het pensioen			Het pensioen wordt volledig uitbetaald.	Het pensioen wordt met 1 tot 15 % verminderd voor het volledige kalenderjaar.	Het pensioen wordt voor het volledige kalenderjaar geschorst.	

COV-dienstbetoon voor leden die een RP of OP cumuleren met inkomsten uit beroepsbezigheden

Het COV-dienstbetoon berekent tot welk bedrag de inkomsten uit beroepsbezigheden kunnen beperkt worden teneinde de grensbedragen niet te overschrijden.